

บทความวิจัย

เรื่อง การปลูกส้มเขียวในเกาหลีใต้

โดย

นางสาว ชนัญพร ธีระพันธ์

รหัสนักศึกษา 05520473

เสนอ

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ สมชาติ อุ่ออัน

บทความวิจัยนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษารายวิชา 450 460 การศึกษาเอกเทศ
สาขาวิชาเอเชียศึกษา คณะอักษรศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร
ภาคการศึกษาปลาย ปีการศึกษา 2555

ชื่อเรื่อง	การปลูกส้มเชจูในเกาหลีใต้
ชื่อผู้วิจัย	นางสาว ชนัญพร ธีระพันธ์ รหัสนักศึกษา 05520473
อาจารย์ที่ปรึกษา	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ สมชาติ อู่อัน
ปีการศึกษา	2555
คำสำคัญ	ส้มเชจู เกาหลีใต้

บทคัดย่อ

งานวิจัยเรื่อง การปลูกส้มเชจูในเกาหลีใต้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความเป็นมาและปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการปลูกส้มเชจูในเกาหลีใต้ เพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลให้ส้มเชจูมีชื่อเสียงและได้รับความนิยม และรวมถึงศึกษาแนวโน้มในอนาคตของการปลูกส้มเชจูในเกาหลีใต้ ซึ่งมีวิธีการศึกษาโดยการรวบรวมข้อมูลจากเอกสารและสื่อสิ่งพิมพ์ต่างๆ อาทิ หนังสือ บทความจากวารสาร บทความทางวิชาการ และข้อมูลจากสื่อออนไลน์ต่างๆ มาเป็นเครื่องมือในการวิเคราะห์ข้อมูล

ผลการศึกษาพบว่า การปลูกส้มที่เกาะเชจูของเกาหลีใต้มีความน่าสนใจที่แตกต่างไปจากการปลูกส้มของที่อื่น ชาวเกาหลีสามารถปลูกส้มในพื้นที่เล็กๆ แต่มีชื่อเสียงออกไปกว้างไกล จนกระทั่งคิดค้นพันธุ์ส้มไร้เมล็ดขึ้นมาได้ อีกทั้งยังมีแรงสนับสนุนของรัฐบาลในการส่งเสริมไปในละคร/ภาพยนตร์เกาหลีที่มีชื่อเสียงในแถบเอเชียอยู่เดิม และยังผนวกนโยบายควบคุมอุตสาหกรรมท่องเที่ยวร่วมกับอุตสาหกรรมบันเทิงอีกด้วย รวมถึงการคิดค้นผลิตภัณฑ์แปรรูปจากส้มเป็นของฝากที่น่าสนใจ เช่น ซ็อกโกแลตรสส้ม ชารสส้ม กาแฟรสส้ม จนมีชื่อเสียงและกลายเป็นเอกลักษณ์ของส้มเชจูในที่สุด

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

หากจะพูดถึงผลไม้ ชนิดแรกๆที่ทุกคนนึกออก และคุ้นเคยกันเป็นอย่างดีทั่วโลก คงจะหนีไม่พ้น “ส้ม” อาจจะเพราะว่า ส้ม เป็นผลไม้ที่รับประทานง่าย และเป็นที่ยอมรับกันอย่างแพร่หลาย ไม่ว่าจะภูมิภาคใดในโลก ก็จะมีส้มพันธุ์พื้นเมืองชนิดต่างๆ ที่เหมาะสมกับสภาพความเป็นอยู่และภูมิประเทศ ให้รับประทานกันอย่างต่อเนื่อง แต่ไม่ใช่ผู้นิยมรับประทานส้มทุกคน จะมาให้ความสนใจรายละเอียดเกี่ยวกับส้ม น้อยคนที่จะรู้ว่า การที่เราจะได้ส้มผลสวยๆรสชาติดีสักลูกหนึ่งนั้น มันเต็มไปด้วยขั้นตอนที่ยุ่งยากและค่อนข้างละเอียดไม่น้อยเลยทีเดียว

ส้ม เป็นไม้ผลที่มีอายุยืนยาวหลายปี ดังนั้นเพื่อให้การจัดการเป็นไปด้วยความสะดวกและให้ส้มสามารถมีผลผลิตที่ตอบแทนที่ยืนยาวจึงจำเป็นต้องมีองค์ประกอบสำคัญของลักษณะอากาศที่ต้องคำนึงถึง

1. อุณหภูมิ อุณหภูมิเฉลี่ยตลอดปีเป็นสิ่งสำคัญที่ต้องพิจารณา ช่วงการเปลี่ยนแปลงของอุณหภูมิระหว่างการเจริญเติบโต รวมไปถึงต้องพึงระลึกไว้เสมอว่าอุณหภูมิที่เหมาะสมของพืชเมืองหนาวและเมืองร้อนนั้นแตกต่างกัน 2. น้ำฝน ควรเป็นพื้นที่ที่มีปริมาณฝนน้อยแต่มีแดดจัด พื้นที่ฝนตกชุกไม่เหมาะสมเพราะทำให้เกิดโรคได้ง่ายส่งผลให้ผลผลิตมีปริมาณและคุณภาพต่ำกว่าที่ควร นอกจากนี้ยังควรพิจารณาถึงการกระจายของน้ำฝนในแต่ละฤดู รวมทั้งปริมาณระยะเวลาและความถี่ของฝนด้วย (ซางและปีเตอร์เซน, 2547: 1)

จากข้อความข้างต้น แสดงให้เห็นได้อย่างชัดเจนว่า ส้มเป็นไม้ผลที่ต้องให้ความสำคัญกับลักษณะอากาศในการปลูกเป็นอย่างมาก สำหรับในทวีปเอเชีย ส้มแต่ละชนิด แต่ละสายพันธุ์ ก็กระจายอยู่ในพื้นที่เขตอบอุ่น ตามภูมิภาคต่างๆ พืชตระกูลส้มที่นิยมปลูกกัน ได้แก่

1. ส้มเปลือกอ่อน (Mandarin) เป็นส้มที่นิยมปลูกกันมากที่สุด มีความสำคัญทางเศรษฐกิจมากที่สุด และนิยมรับประทานกันมากที่สุด มีพันธุ์ลูกประกอบไปด้วย ส้มเขียวหวาน ส้มโชกุน ส้มฟรุ้งมอนด์ 2. ส้มคิดเปลือก (Orange) ที่นิยมปลูกมี 2 ชนิด คือ ส้มตรา หรือ ส้มแซ่ และส้มเกลี้ยง ที่นิยมนำไปคั้นเอาน้ำ 3. ส้มโอ (Pummelo) เป็นส้มที่อีกสายพันธุ์ที่ค่อนข้างเป็นที่นิยม โดยเฉพาะเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ปลูกมากในประเทศไทย

และสามารถส่งออกได้มากกว่าส้มชนิดอื่น 4.มะนาว (Lime) เป็นผลไม้สำหรับประกอบอาหาร เป็นพืชตระกูลส้มที่นิยมปลูกกันแพร่หลายในภูมิภาคต่างๆ (นิต ชากังราว, 2544: 13-17)

ประเทศเกาหลีใต้มักจะได้รับอิทธิพลด้านต่างๆจากประเทศจีนอยู่เสมอ ไม่เว้นแม้แต่อิทธิพลด้านการเกษตร การที่ชาวเกาหลีนิยมบริโภคส้ม ปลูกส้ม ก็ล้วนแต่เป็นสิ่งที่ได้รับการถ่ายทอดมาจากชาวจีนตั้งแต่ยุคโบราณกาล ทำให้สายพันธุ์ของส้มที่เป็นที่นิยม ก็เป็นส้มเปลือกกล่อน (Mandarin) ซึ่งโด่งดังมากในประเทศจีนไปโดยปริยาย

ส้มเชจู หรือ ส้มฮัลลาบง ที่มีชื่อเสียงของเกาหลีใต้อาจจัดอยู่ในสายพันธุ์ส้มเปลือกกล่อน (Mandarin) ประเภทหนึ่ง แม้ผู้ที่เคยรับประทานอาจจะกล่าวกันว่ารสชาติเหมือน ส้มโอ (Pummelo) ก็ค่อนข้างหนักไปทางรสเปรี้ยวๆจืดๆ มากกว่า

สำหรับในเกาหลีใต้ ส้มเชจู หรือ ส้มฮัลลาบง ถือเป็นอีกความภาคภูมิใจหนึ่งของชาวเกาหลีใต้ที่เป็นส้มที่ได้รับการส่งสายพันธุ์มาจากจีน แต่ทว่ารสชาติกลับมีการผสมผสานสายพันธุ์อื่นอยู่ด้วย ทำให้ส้มเชจู หรือ ส้มฮัลลาบงนี้มีชื่อเสียงโด่งดังมากในเกาหลีใต้ ทั้งที่พื้นที่ของการเพาะปลูกเป็นเพียงเกาะทางใต้ของชนพื้นเมืองเท่านั้น แต่ถึงอย่างนั้นส้มเชจู ก็กลายเป็นอีกหนึ่งสัญลักษณ์ที่สามารถดึงดูดนักท่องเที่ยวให้มาที่เกาะเชจูได้ จากการประชาสัมพันธ์ที่น่าสนใจขององค์การท่องเที่ยวเกาหลีใต้

แต่ในปัจจุบันจากสภาพอากาศที่แปรปรวน เกิดการเปลี่ยนแปลงทางสภาพอากาศที่เรียกว่าสภาวะโลกร้อน ส่งผลให้จำนวนสวนส้มบริเวณเกาะเชจูลดลงอย่างรวดเร็ว เกิดการย้ายฐานการผลิตจากเกาะเชจูที่มีอุณหภูมิในพื้นที่สูงขึ้น ไปยังพื้นที่ที่มีเขตอากาศอบอุ่นและมีแดดจัด ดังเช่นเกาะเชจูในอดีต ทำให้มีการคาดการณ์ถึงแนวโน้มในอนาคตของการปลูกส้มเชจู ว่าอาจจะไม่ได้เรียกว่าส้มเชจูก็เป็นได้

ดังนั้นผู้วิจัยจึงเห็นความสำคัญของการศึกษาความเป็นมาของการปลูกส้มเชจู ปัจจัยด้านต่างๆ และอนาคตของส้มเชจูในเกาหลีใต้นี้ เพื่อให้เกิดความเข้าใจสำหรับความเป็นที่นิยมและมีชื่อเสียงของส้มเชจู และการเปลี่ยนแปลงครั้งใหญ่ในการย้ายฐานการผลิตว่าจะส่งผลต่อความต้องการของตลาดอย่างไร

วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาความเป็นมาและปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการปลูกส้มเชจูในเกาหลีใต้
2. เพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลให้ส้มเชจูมีชื่อเสียงและได้รับความนิยม
3. เพื่อศึกษาแนวโน้มในอนาคตของการปลูกส้มเชจูในเกาหลีใต้

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ทำให้ทราบความเป็นมาและปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการปลูกส้มเชจูในเกาหลีใต้
2. ทำให้ทราบปัจจัยที่ส่งผลให้ส้มเชจูมีชื่อเสียงและได้รับความนิยม
3. ทำให้ทราบแนวโน้มในอนาคตของการปลูกส้มเชจูในเกาหลีใต้

วิธีการวิจัย

ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลใช้วิธีการรวบรวมข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับการปลูกส้มทั่วไป ประเภท หรือสายพันธุ์ของส้มชนิดต่างๆ และข้อมูลเกี่ยวกับสภาพภูมิศาสตร์ทั่วไปของเกาะเชจู ในประเทศเกาหลีใต้ จาก สื่ออิเล็กทรอนิกส์และหนังสือจากหอสมุดมหาวิทยาลัยศิลปากร ซึ่งข้อมูลที่ศึกษานั้นเป็นข้อมูลเชิงคุณภาพ (Qualitative)

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการศึกษาการปลูกส้มเชจูในประเทศเกาหลีใต้ ผู้วิจัยได้รวบรวมข้อมูลจากแหล่งต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับ การปลูกส้ม สายพันธุ์ส้มชนิดต่างๆ ความผูกพันของชาวเอเชียที่มีต่อส้ม ข้อมูลเกี่ยวกับทั่วไปเกี่ยวกับ เกาะเชจูที่เป็นพื้นที่ปลูกส้มเชจู เพื่อให้เกิดความเข้าใจในการวิเคราะห์งานวิจัยมากขึ้น

1.ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับการปลูกส้ม

1.1 สายพันธุ์ต่างๆของส้ม

กาญจน์ จันทร้อยและคณะ (2555) กล่าวถึงความหลากหลายของสายพันธุ์ส้มทั่วโลก ไว้ว่า ในความหมายของคำว่า ส้ม (Citrus) ได้กินความหมายครอบคลุมไปนอกเหนือจากสกุลของ ส้ม (genus Citrus) แต่รวมไปจนถึงพืชอื่นที่ใกล้เคียง(citrus relatives) ทั้ง subfamily Aurantioideae ของวงศ์ ส้ม Family Ruataceae ทั้งหมดด้วยกัน พืชใกล้เคียงที่พบมากที่สุดในประเทศไทย เช่น มะไฟจีน มะนาวเทศ กระแจะ มะนาวผี มะคুম มะขวิด และมะตัง เป็นต้น ชนิดและพันธุ์ส้ม ในสกุลส้ม(Citrus) และพืชที่ใกล้เคียง(Citrus relative) นั้น หากจะจัดแบ่งตามลักษณะความสำคัญทางพืชสวนแล้ว สามารถแบ่งแยกได้เป็น 4 กลุ่ม ซึ่ง ก็มีความสำคัญแตกต่างกันไปตามความต้องการของกลุ่มชนวัฒนธรรม รวมทั้งการใช้ประโยชน์ของส้มชนิดนั้น ๆ ด้วย โดยสามารถสรุปการแบ่งแบบย่อได้ดังนี้ 1.กลุ่มส้มเกลี้ยง(The Orange Group) เป็นส้มที่ปลูกมากที่สุดของโลก แบ่งเป็นประเภทย่อยลงไปในประเทศไทยที่พบคือ ส้มเกลี้ยง,ส้มแข็ง 2. กลุ่มส้มเปลือกอ่อน (The Mandarins) จัดเป็นส้มกลุ่มที่ปลูกกันมากที่สุดในทวีปเอเชีย ซึ่งรวมทั้งประเทศไทยด้วย แหล่งที่ผลิตสำคัญได้แก่ ญี่ปุ่น เกาหลีใต้ จีน ไต้หวัน ไทย อินเดีย ออสเตรเลีย และย่านเมดิเตอร์เรเนียน ส่วนประเทศในเอเชียที่มีปลูกค่อนข้างมาก ได้แก่ ฟิลิปปินส์และอินโดนีเซีย แบ่งเป็น 5 กลุ่ม เป็นกลุ่มที่มีความสำคัญอย่างมาก รวมทั้งประเทศไทยด้วยพันธุ์ที่สำคัญของไทยได้แก่ ส้มเขียวหวาน และส้มโชกุน 3.กลุ่มส้มโอและเกรฟฟรุต(The Pummelos and Grapefruits) พันธุ์ส้มโอที่ปลูกในประเทศไทยมีอยู่หลายพันธุ์ โดยพันธุ์เดียวกันหรือกลุ่มเดียวกัน ปลูกกันคนละท้องที่ก็จะมีชื่อเรียกแตกต่างกันออกไป ซึ่งพันธุ์ส้มโอที่นิยมปลูกกัน ได้แก่ ขาวน้ำผึ้ง ขาวแดงกวา ทองดี สรุปได้ว่า สายพันธุ์ของส้มหลักๆ แบ่งได้เป็น 3 สายพันธุ์ ส่วนสายพันธุ์ที่เป็นที่นิยมในเอเชีย โดยเฉพาะเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ออกคือ สายพันธุ์ส้มเปลือกอ่อน (Mandarin) ที่มีแหล่งผลิตหลักๆอยู่ใน ญี่ปุ่น จีน เกาหลีใต้

1.2 การเลือกที่ตั้งสวนส้ม

การเลือกทำเลที่ตั้งสวนส้มนับเป็นที่สิ่งที่สำคัญอย่างยิ่งที่ต้องคำนึงถึง โดยมีองค์ประกอบ ได้แก่

- 1.อุณหภูมิ อุณหภูมิเฉลี่ยตลอดปีเป็นสิ่งสำคัญที่สุดที่ต้องพิจารณา ช่วงการเปลี่ยนแปลงของอุณหภูมิระหว่างการเจริญเติบโตทางดำนกิ่งใบและอุณหภูมิต่ำที่สุดในเดือนที่อากาศหนาวสุดเป็นปัจจัยสำคัญที่ควรพิจารณา
2. น้ำฝน โดยทั่วไปพื้นที่ที่มีปริมาณฝนน้อยแต่แสงแดดจัด จัดว่าเป็นพื้นที่ที่เหมาะสมต่อการทำสวนส้ม

ปัจจัยพื้นฐานดังกล่าวจะมีผลต่อการออกดอก การพัฒนาของผลรวมทั้งคุณภาพของผลด้วย พื้นที่ฝนตกชุกเป็นพื้นที่เหมาะสมน้อยต่อการปลูกล้มเนื่องจากพื้นที่เหล่านี้จะมีแมลงศัตรูพืชและโรคระบาดมากส่งผลให้ผลผลิตมีปัญหาทั้งปริมาณและคุณภาพต่ำลง แต่นอกเหนือจากนี้ก็ต้องคำนึงถึงปริมาณระยะเวลาและความถี่ของฝนอีกด้วย 3.ลม การออกดอก การผสมเกสรและการร่วงของผลล้ม ล้วนมีผลกระทบมาจากลมทั้งสี่นี้เนื่องจากลมในทางตรงข้าม ความแรงของลม, ลมหนาว และลมทะเลล้วนเป็นอันตรายต่อต้นและการเจริญเติบโตของผล การสร้างแนวกันลมจึงเป็นสิ่งจำเป็นสำหรับสวนล้มในพื้นที่ลักษณะเช่นนี้

อีกทั้งยังมีจุดสำคัญอื่นๆที่ต้องคำนึงถึง ช่วงแสงและความเข้มแสงต่อการสังเคราะห์แสงรวมทั้งความชื้นสัมพัทธ์ และที่ต้ง ที่ต้องคำนึงถึง เส้นรุ้ง, ความสูงจากระดับน้ำทะเล, ปริมาณน้ำฝน, ความแรงลม ทิศทางลม ปัจจัยเหล่านี้ล้วนส่งผลต่อการเจริญเติบโตปริมาณและคุณภาพของผลล้มทั้งสิ้นซึ่งการจัดการในสวนจะต้องมีการปฏิบัติงานที่ดี และแก้ปัญหาต่างๆให้ได้

2.ความนิยมในล้มของชาวเอเชียตะวันออก

คนเอเชียโดยเฉพาะเอเชียตะวันออก และประเทศที่ได้รับอิทธิพลทางวัฒนธรรมจากเอเชียตะวันออก ทั้งวัฒนธรรมความเชื่อและวัฒนธรรมการกิน มีความเกี่ยวข้องกับ “ล้ม” มาเป็นเวลานาน จากบทความของ นีว เดียวหัวลูกชิ้น(<http://bicycle2011.com/ล้ม-มีประวัติความเป็นมา> เข้าถึงเมื่อ 5 กันยายน 2555.) กล่าวไว้ว่า จากบันทึกของของชาวจีน แสดงให้เห็นว่าล้มนั้นได้รับความนิยมที่จะนำมารับประทานมากกว่า 5 พันปีแล้ว รวมทั้งยังถือว่าเป็นผลไม้มงคลของชาวจีนด้วย ล้ม เป็นผลไม้ที่แสดงถึงความรุ่งเรือง ความสุข และการมีโชคลาภ จะสังเกตได้จากการภาษาจีนที่จะเรียกล้มว่า ใต้ก๊ก ที่แปลว่า ความโชคดี ในทางวิทยาศาสตร์ ล้มเป็นไม้ผลในวงศ์ Rutaceae ซึ่งจัดว่าเป็นพืชทางเศรษฐกิจที่นิยมปลูกกันทั่วโลก มีถิ่นกำเนิดในเขตร้อนและกึ่งร้อนของทวีปเอเชียและเกาะมลายู สำหรับในประเทศไทยนั้น ไม่มีบันทึกที่แน่นอนว่ามีการปลูกล้มตั้งแต่เมื่อไหร่ แต่จากบันทึกที่เป็นหลักฐานของชาวฝรั่งเศสที่ได้รับการแปลและตีพิมพ์เป็นภาษาอังกฤษ พบว่าใน พ.ศ. 2236 ก็ได้มีการกล่าวถึงผลไม้ชนิดนี้แล้ว โดยในบันทึกนี้ได้กล่าวถึงล้มอยู่ 3 ชนิด ได้แก่ ล้มโอ ล้มแก้ว และมะกรูด และผู้จัดการออนไลน์ (<http://www.horoguide.com/> เข้าถึงเมื่อ 5 กันยายน 2555) ก็มีเนื้อหาในทำนองเดียวกันว่า ชาวจีนและญี่ปุ่นมักใช้ล้มมือเป็นผลไม้มงคลในพิธีกรรมต่างๆ ทางศาสนา รวมทั้งใช้เป็นเครื่องหอมดับกลิ่น

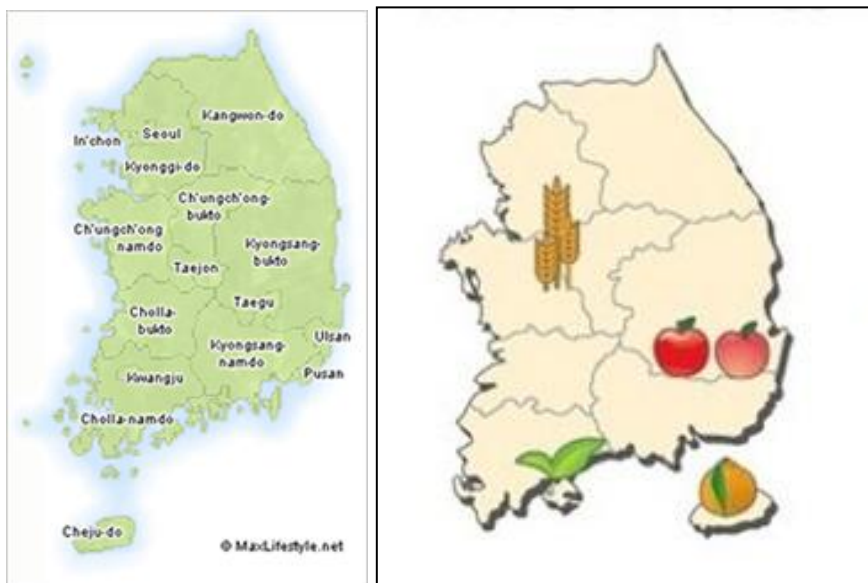
ด้วย ส่วนคนไทยสมัยก่อนก็คุ้นเคยกับส้มมือที่นำมาใช้ทำเป็นยาต้ม เรียกกันว่า ‘ยาต้มส้มโอมือ’ ที่มีกลิ่นหอม เย็นชื่นใจ ใช้สูดดมบรรเทาอาการเป็นลม หน้ามืดตาลาย แต่สมัยนี้ยาต้มส้มโอมือไม่ค่อยเป็นที่รู้จัก เพราะ ส้มมือที่นำมาใช้ทำยาดมนั้นหายาก มีปลูกกันไม่กี่แห่งเท่านั้น ประกอบกับกลิ่นของยาต้มส้มมือไม่เป็นที่นิยม กันในปัจจุบัน

ชาวเอเชียแสดงให้เห็นว่า ส้ม เป็นผลไม้ที่อยู่คู่กับมนุษย์มาอย่างยาวนาน มีความผูกพันกันเกินกว่าจะ นับกลับไปได้ว่าจุดเริ่มต้นตั้งแต่เมื่อไร ชาวจีน บอกว่า ส้มเป็นผลไม้มงคล และด้วยการอพยพถิ่นฐานของชาวจีนก็ทำให้ ส้ม เป็นผลไม้ที่เป็นที่รู้จักอย่างดีไปทั่วโลกตั้งแต่ในอดีต

3.ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับเกาะเซจู

เกาะเซจูถือเป็นจังหวัดหนึ่งในประเทศเกาหลีใต้ เป็นจังหวัดที่เล็กที่สุดแต่เป็นเกาะที่ใหญ่ที่สุดอยู่ทาง ใต้สุด โดยเกาะแห่งนี้ถูกเรียกว่า Island of the Gods ซึ่งเป็นที่นิยมของนักท่องเที่ยวจำนวนมากรวมทั้งชาว เกาหลีเอง อีกทั้งหลายคนยังเปรียบเกาะเซจูว่าเหมือนสวาวายของอเมริกา เนื่องจากเป็นเกาะที่เกิดขึ้นจากการ ระเบิดออกของภูเขาไฟในอดีต จุดที่ชมวิวดูที่สุดของเกาะคือ ภูเขาฮัลลา ซึ่งเป็นจุดที่สูงที่สุดในเกาะ มีความสูง 1,950 เมตรจากระดับน้ำทะเลและเป็นยอดเขาที่สูงที่สุดในประเทศ ทำให้มองเห็นทิวทัศน์และธรรมชาติของ เกาะเซจูได้อย่างทั่วถึง (ทัวร์เกาหลีญี่ปุ่น, <http://www.ทัวร์เกาหลีญี่ปุ่น.com/เกาะเซจู> เข้าถึงเมื่อ 25 สิงหาคม 2555)

แผนที่ 1 แสดงที่ตั้งของการแบ่งภูมิภาค-เกาะเชจู ที่มีผลผลิตการเกษตรที่สำคัญของเกาหลีใต้

ที่มา : ทัวร์เกาหลี[ออนไลน์]. เข้าถึงจาก <http://www.marcoworldtours.co.th/korea/> เข้าถึงเมื่อ 1 กันยายน 2555.

เจทีโอ JEJU TOURISM ORGANIZATION, <http://ijto.or.kr/thai/?cid=9> เข้าถึงเมื่อ 1 กันยายน 2555 ยังมีเนื้อหาเพิ่มเติมอีกว่า เกาะเชจูเป็นสถานที่ซึ่งสามารถเชื่อมทั้งทางบก (รัสเซีย จีน)และทางน้ำ(ญี่ปุ่น เอเชียตะวันออกเฉียงใต้)ได้ เป็นเกาะเพื่อการท่องเที่ยวระดับโลก ที่มีความงามของธรรมชาติ เกาะที่รูปไข่ ระยะเวลาตะวันออกและตะวันตก 73kmและระยะยาวได้เหนือ41km ระยะทางรอบเกาะ 181kmระยะทางฝั่งทะเล258km อากาศเย็นสบาย ซึ่งไม่เคยลดอากาศต่ำกว่าศูนย์องศาแม้แต่ฤดูหนาว

ผลการวิจัย

การวิจัยนี้เป็นการศึกษาการปลูกส้มเชจูในประเทศเกาหลีใต้ โดยมีวัตถุประสงค์ที่สำคัญคือ ประการแรกเพื่อศึกษาความเป็นมาและปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการปลูกส้มเชจูในเกาหลีใต้ ประการที่สองเพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลให้ส้มเชจูมีชื่อเสียงและได้รับความนิยม และประการที่สามเพื่อศึกษาแนวโน้มในอนาคตของการปลูกส้มเชจูในเกาหลีใต้

1. ความเป็นมาและปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการปลูกส้มเชจูในเกาหลีใต้

1.1 ความเป็นมาของส้มเชจูในเกาหลีใต้

ส้มเชจูเป็นส้มจัดอยู่ในประเภทของส้ม Mandarin สายพันธุ์ King Mandarin ได้มีการคิดค้นตัดแต่งจะกลายเป็นส้มไร้เมล็ดพันธุ์ Hallabong [한라봉] ที่ได้ชื่อมากจากการที่สวนส้มทั้งหมดตั้งอยู่บริเวณโดยรอบของภูเขาฮัลลา ซึ่งเป็นภูเขาที่มีความสำคัญคือเป็นภูเขาที่สูงที่สุดในเกาะเชจูและสูงสุดในเกาหลีใต้ อีกทั้งยังมีความสำคัญในการตั้งสวนส้มบริเวณนี้คือ ภูเขาฮัลลาเป็นภูเขาไฟที่มอดดับแล้ว ดังนั้นจึงมีดินที่อุดมสมบูรณ์เหมาะสมอย่างยิ่งในการเพาะปลูกพืชพันธุ์

1.2 ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการปลูกส้มเชจูในเกาหลีใต้

ภูมิประเทศที่ตั้งอยู่ในเขตอากาศอบอุ่น และด้วยสภาพพื้นที่ที่ปกคลุมไปด้วยดินภูเขาไฟ ส่งผลให้มีความอุดมสมบูรณ์ในทรัพยากรแร่ธาตุ ซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญในการเจริญเติบโตของพืชพันธุ์ผลไม้ โดยสวนส้มก็จะตั้งอยู่อย่างหนาแน่นบริเวณรอบๆภูเขาฮัลลาซานเนื่องจากความอุดมสมบูรณ์ของดินและสภาพภูมิอากาศที่สูงกว่าพื้นดิน โดยรอบเล็กน้อย

ภูมิอากาศของเกาะเชจูจะมีอากาศอบอุ่นสบาย อุณหภูมิโดยเฉลี่ย 15 องศาเซลเซียส ตลอดทั้งปี และในฤดูร้อนอุณหภูมิโดยเฉลี่ยคือ 22-26 องศาเซลเซียส ประกอบกับการที่ลมทะเลพัดผ่านรอบด้านในทุกฤดู เป็นสภาพภูมิอากาศที่คล้ายคลึงกับภูมิอากาศแบบเมดิเตอร์เรเนียน จึงสามารถปลูกส้ม ซึ่งเป็นพืชพันธุ์เมดิเตอร์เรเนียนได้ดี

2. ปัจจัยที่ส่งผลให้ส้มเชจูมีชื่อเสียงและได้รับความนิยม

ปัจจัยที่ส่งผลให้ส้มเชจูได้รับความนิยมมากประกอบไปด้วยสองส่วน ส่วนแรกจากแรงสนับสนุนของรัฐบาลในการส่งเสริมไปในละคร/ภาพยนตร์เกาหลีที่มีชื่อเสียงในแถบเอเชียยุคใหม่ และยังมีหน่วยงาน โยบายควบคุมอุตสาหกรรมท่องเที่ยวร่วมกับอุตสาหกรรมบันเทิงอีกด้วย

ส่วนที่สองคือการคิดค้นผลิตภัณฑ์แปรรูปจากส้มที่แหวกแนวน่าสนใจ เช่น ซ็อกโกแลตรสส้ม ชารรสส้ม กาแฟรสส้ม จนมีชื่อเสียงและกลายเป็นเอกลักษณ์ของส้มเชจูในที่สุด

รูปที่ 1. ตอนหนึ่งของละครเกาหลีเรื่อง My Girl ที่ใช้สวนส้มบนเกาะเชจูเป็นสถานที่ถ่ายทำ

ที่มา: **My girl รักหมดใจยัยกะล่อน** [ออนไลน์]. เข้าถึงจาก

<http://www.bloggang.com/viewblog.php?id=angelwings&date=13-03-2007&group=1&gblog=3>

เข้าถึงเมื่อ 12 กุมภาพันธ์ 2556.

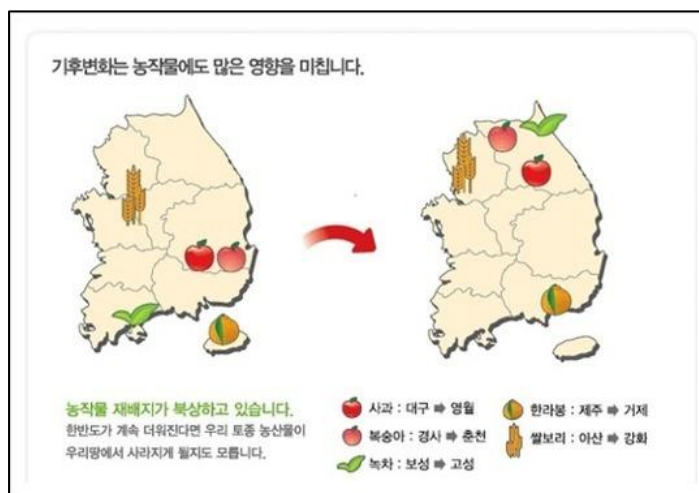
รูปที่ 2. กาแฟรสส้ม

ที่มา: **Onoffmarket** [ออนไลน์]. เข้าถึงจาก

http://www.onoffmarket.com/data/item/201207/1341906162_m เข้าถึงเมื่อ 13 กุมภาพันธ์ 2556.

3. แนวโน้มในอนาคตของการปลูกส้มเชจูในเกาหลีใต้

ส้มเชจูมีแนวโน้มสูงที่จะย้ายฐานการผลิตเนื่องจากความต้องการส้มเพิ่มสูงขึ้น ในขณะที่มีพื้นที่การผลิตเท่าเดิมหรือน้อยลง เนื่องจากการเข้ามาของนักท่องเที่ยว ส่งผลให้เกษตรกรบางรายเลิกผลิตส้ม หันมาประกอบธุรกิจที่พักแทน มีการทดลองย้ายฐานการผลิตมาที่เมืองคอกเจ ซึ่งอยู่เหนือเกาะเชจูไปเพียงเล็กน้อยเท่านั้น แต่อย่างไรก็ตามผลผลิตที่ได้ยังไม่ได้มาตรฐานเทียบเท่าที่ผลิตในเกาะเชจู

แผนที่ 2. แสดงการย้ายพื้นที่ปลูกส้มจากเกาะเชจูไปยังเมืองคอกเจ

ที่มา : **한라봉** [ออนไลน์]. เข้าถึงจาก <http://blog.daum.net> เข้าถึงเมื่อ 2 มกราคม 2556.

สรุปและอภิปรายผล

เกาะเชจูเป็นที่เดียวในประเทศเกาหลีใต้ที่มีสภาพภูมิประเทศบริเวณรอบๆภูเขาฮัลลา ที่เหมาะต่อการปลูกส้ม โดยเฉพาะสายพันธุ์ Mandarin เนื่องจากเป็นเขตภูเขาไฟเก่า มีดินภูเขาไฟที่อุดมไปด้วยแร่ธาตุที่เป็นประโยชน์ต่อการเจริญเติบโตของไม้ผล ประกอบกับภูมิประเทศที่เป็นเกาะตั้งอยู่ในเขตอบอุ่นส่งผลให้เกิดความชื้นสัมพัทธ์ที่ดีเป็นแหล่งปลูกส้มที่เหมาะสมที่สุดในเกาหลีใต้ และสภาพภูมิอากาศนั้น เกาะเชจูจะมีอากาศอบอุ่นสบาย อุณหภูมิโดยเฉลี่ย 15 องศาเซลเซียส ตลอดทั้งปี และในฤดูร้อนอุณหภูมิโดยเฉลี่ยคือ 22-26

องศาเซลเซียส ประกอบกับการที่ลมทะเลพัดผ่านรอบด้านในทุกฤดู เป็นสภาพภูมิอากาศที่คล้ายคลึงกับ ภูมิอากาศแบบเมดิเตอร์เรเนียน จึงสามารถปลูกส้ม ซึ่งเป็นพืชพันธุ์เมดิเตอร์เรเนียนได้ดี

โดยส้มที่ปลูกนั้นมีความพิเศษคือการคิดค้นตัดแต่งส้มสายพันธุ์ King Mandarin ให้กลายเป็นส้มไร้ เมล็ดพันธุ์ Hallabong [홀라봉] ซึ่งมีชื่อเสียงอย่างมากในหมู่นักท่องเที่ยว ทำให้จากที่เดิมส้มเชจูเป็นที่รู้จักแค่ เพียงกลุ่มคนในประเทศ หรือนักท่องเที่ยวที่สนใจหรือไปเยือนเกาะเชจูมาแล้วเท่านั้น นโยบายของรัฐบาล เกาหลีใต้ที่มีต่ออุตสาหกรรมบันเทิงเกี่ยวกับอุตสาหกรรมท่องเที่ยว สนับสนุนให้ใช้สถานที่ท่องเที่ยว ธรรมชาติภายในประเทศเป็นฉากในการถ่ายทำภาพยนตร์/ละคร และในปี 2550 ละครเกาหลีเรื่อง My girl ที่ โด่งดัง จนถูกซื้อลิขสิทธิ์ไปฉายทั่วเอเชีย ได้มีฉากตอนหนึ่ง ไปถ่ายทำในสวนส้มที่เกาะเชจู ส่งผลให้หลัง จากนั้นนักท่องเที่ยวชาวเอเชียส่วนมากจะจูงตัวให้มายังฉากที่ถ่ายทำละคร เรื่องดังกล่าว หากแต่ไม่ใช่เพียง เรื่องเดียว จากนั้นสวนส้มบนเกาะเชจู ก็กลายเป็นฉากยอดนิยมในละคร/ภาพยนตร์เรื่องอื่นๆอีกมากมาย

หลังจากที่สวนส้มได้กลายเป็นสถานที่ท่องเที่ยวยอดนิยมอีกหนึ่งแห่งในเกาะเชจูแล้ว เจ้าของสวนส้ม แต่ละรายก็คิดค้นการแปรรูปส้มให้ออกมาเป็นผลิตภัณฑ์ต่างๆ เพื่อเพิ่มมูลค่า และความน่าสนใจแก่นักท่องเที่ยวให้มากยิ่งขึ้น ในตอนแรกจะเป็นผลิตภัณฑ์ธรรมดา เช่น น้ำส้ม แยมผิวส้ม ส้มอบแห้ง แต่เพื่อความแปลกใหม่ได้มีการคิดผลิตภัณฑ์ ซ็อกโกแลตส้ม กาแฟรสส้ม ออกมา ก็เป็นที่สนใจในหมู่นักท่องเที่ยวเป็นอย่างมาก ส่งผลให้เกิดชื่อเสียงเพิ่มขึ้น และกาแฟรสส้มก็ได้กลายเป็นผลิตภัณฑ์ที่เป็นเอกลักษณ์ของสวน ส้มบนเกาะเชจูไปโดยปริยาย รวมถึงในอนาคตจะมีการเปิดสายการบินใหม่ของเกาหลีที่นำชื่อของส้ม Hallbong ไปตั้งชื่อสายการบิน Hallbong Air อีกด้วย

ดังนั้นผลจากความมีชื่อเสียงของส้มเชจู ส้มเชจูจะต้องเป็นที่ต้องการเพิ่มขึ้น ในอนาคตอาจจะมีการ ย้ายหรือเพิ่มฐานการผลิตจากเกาะเชจู ไปยังเมืองที่มีสภาพภูมิประเทศและภูมิอากาศใกล้เคียง แต่มีพื้นที่มากกว่า เพียงพอที่จะรองรับกับความต้องการในอนาคต ปัจจุบันได้มีการทดลองย้ายพื้นที่การปลูกไปยังเมืองคองเจ ที่อยู่ บนแผ่นดินใหญ่เหนือขึ้นมาจากเกาะเชจูเล็กน้อย

บรรณานุกรม

หนังสือ

ช่างและปีเตอร์เซน. (2547). **คู่มือการผลิตส้ม**. แปลโดย กาญจนา สุทธิกุล. กรุงเทพฯ: แอ็คมี พรินติ้ง.

นิต ชากังราว [นามแฝง]. (2544). **ส้มปลอดโรคในศตวรรษที่ ๒๑**. กรุงเทพฯ : มติชน.

เอกชัย พฤกษ์อำไพและสังสุข รัตนารักษ์. (2547). **คู่มือส้มโชกุน**. กรุงเทพฯ : เพ็ท-แพล้น พับลิชชิ่ง.

สื่ออิเล็กทรอนิกส์

กาญจน์ จันทร์ลอย และคณะ. (2555). **ความหลากหลายของสายพันธุ์พืชตระกูลส้ม**. เข้าถึงเมื่อ 1 กันยายน

2555. เข้าถึงได้จาก http://www.rdi.ku.ac.th/kasetresearch52/04-plant/kanchana/plant_00.html

กาแฟรสส้ม. เข้าถึงเมื่อ 13 กุมภาพันธ์ 2556. เข้าถึงจาก <http://www.onoffmarket.com/data/>

[item/201207/1341906162_m](http://www.onoffmarket.com/data/item/201207/1341906162_m)

เจทีโอ JEJU TOURISM ORGANIZATION. (2555). **เกาะเจจู**. เข้าถึงเมื่อ 1 กันยายน 2555. เข้าถึงได้จาก

<http://ijto.or.kr/thai/?cid=9>

ทัวร์เกาหลีญี่ปุ่น. (2555). **เกาะเชจู เกาะแห่งความฝันแดนโซม**. เข้าถึงเมื่อ 25 สิงหาคม 2555. เข้าถึงได้จาก

<http://www.ทัวร์เกาหลีญี่ปุ่น.com/เกาะเชจู>

ทัวร์เกาหลี. เข้าถึงจาก <http://www.marcoworldtours.co.th/korea/> เข้าถึงเมื่อ 1 กันยายน 2555.

นิ้วเดียวหัวถูกขึ้น. (2554). **ส้ม มีประวัติความเป็นมาอย่างไร**. เข้าถึงเมื่อ 5 กันยายน 2555. เข้าถึงจาก

<http://bicycle2011.com/ส้ม-มีประวัติความเป็นมา>

ผู้จัดการออนไลน์. (2549). สัม ผลไม้มงคล ของคนเอเชีย. เข้าถึงเมื่อ 5 กันยายน 2555. เข้าถึงจาก

<http://www.horoguide.com/>

วราพงษ์ ชมาฤกษ์. (2555). การเกษตรกรรมของเกาหลีใต้. เข้าถึงเมื่อ 11 กันยายน 2555. เข้าถึงจาก <http://ubn-rrc.ricethailand.go.th/document/warapong/kolea/kolea.HTM>

สภาพภูมิอากาศในเกาหลี. เข้าถึงเมื่อ 10 กุมภาพันธ์ 2556. เข้าถึงจาก <http://www.edupac-lemonde.com/enjoy-republic-of-korea/2011-10-08-10-39-46/item/สภาพภูมิอากาศ>

สัมเกาหลี. เข้าถึงเมื่อ 15 มกราคม 2556. เข้าถึงจาก <http://www.seoulciety.com/index.php?topic=529.75>

Blue Deva [นามแฝง]. **My girl** รักหมดใจยัยกะล่อน. เข้าถึงเมื่อ 1 กุมภาพันธ์ 2556. เข้าถึงจาก

<http://www.bloggang.com/viewblog.php?id=angelwings&date=13-03-2007&group=1&gblog=3>

Hallabong Air. เข้าถึงเมื่อ 10 กุมภาพันธ์ 2556. เข้าถึงจาก <http://flyhava.tistory.com/3>

한라봉 항공. เข้าถึงเมื่อ 31 มกราคม 2556. เข้าถึงจาก <http://www.koreafs.net/board/19856>